

Yunus

Yunus peyghemberning Perwerdigar bergen wezipidin qéchishi

1 Perwerdigarning sözi Amittayning oghli Yunusqa yétip kélip mundaq déyildi: —

2 «Ornungdin tur, derhal Ninewe dégen ashu büyük sheherge béríp, awazingni kötüüp u yerdikilerni agahlandurghin; chünki ularning rezillikliri Méning közümge qadilip turidu». ■

3 Biraq Yunus ornidin turup Perwerdigarning yüzidin özini qachurush üçün Tarshish dégen yurtqa ketmekchi boldi. Shunga u Yoppa shehirige béríp, Tarshishqa baridigan kéme tépip, kirasini tölep uninggha chüshti we kémichiler bilen birlikte Tarshishqa béríp, Perwerdigarning yüzidin özini qachurmaqchi boldi. □

4 Perwerdigar bolsa zor bir boranni déngizgha tashlidi; shunga déngizda dehshetlik qara boran chiqip, kéme parchilinip ketkili tas qaldi.

5 Kémichiler bolsa bek qorqup kétip, herqaysisi öz ilahlirigha xitab qılıp dua qilishti; ular kémini yéniklisun dep uningdiki yük-taqlarnı

■ **1:2** Yar. 10:11,12; Yun. 3:3 □ **1:3** «Tarshish» - qedimki zamanlarda «Tarshish» deydighan üch yurt bar idi. Birinchisi, shimaliy Afriqida (hazırkı Marakesh etrapida); ikkinchisi İspaniye, üchinchisi En'gliye bolushi mumkin idi. Mushu yerde qaysi Tarshish ikenlikini biz bilmeymiz. Biraq ularning hemmisi Pelestindin intayin yiraq, Ninewege baridigan yolning eksи yönilihinde bolup birnechche ming kilométr yiraqliqta idi. «Yoppa» - «Yoppa»ning hazırkı ismi «Xayfa» yaki «Jaffa», Israiliyening eng muhim portidur.

déngizgha tashliwetti. Biraq Yunus bolsa, kémining asti qewitige chüshüwélip, shu yerde ölütek uxlawatqanidi.

6 Kéme bashliqi uning yénigha kélip uninggha: «Ey, uxlawatqan kishi, bu qandaq qilighining? Ornungdin tur, ilahingni séghinip nida qil! Kim bilidu, ilahingning neziri chüshüp bizni halakettin qutquzup qalamdu téxi?» — dédi. **7** Ular birbirige: — Kélinglar, bu külpetning kimning wejidin beshimizgha chüshkenlikini békítish üçün chek tashlayli, — déyishti. Shundaq qilip ular chek tashlashti; axirda chekte Yunus chiqip qaldı.

8 Ular uningdin: — Qéni, éyt, beshimizgha chüshken bu külpet kimning sewebidin boluwatidu? Séning tirikchiliking néme? Nedin kelding? Qaysi el, qaysi millettin sen? — dep soridi.

9 U ulargha: — Men bolsamibraniy millitidin, ershlerdiki Xudadin, yeni déngizni, yer-zéminni yaratqan Perwerdigardin qorqquchimen, dédi. □

10 Bu söz ularni intayin qorqutiwetti. Ular: «Sen zadi néme ish qilghan?» — dep soridi *chünki ular uning Perwerdigarning yüzidin qachqanlıqını bilgenidi, chünki ular buni uning öz aghzidin anglighanidi.*

11 Ular uningdin: — Emdi biz séni qandaq qilsaq déngiz biz üçün tinchlinidu? — dep soridi; chünki déngiz dolquni barghanséri ewj élip kétiwatatti.

12 U ulargha: — Méni kötürüp déngizgha tashliwétinglar, shu chaghda déngiz siler üçün tinchlinidu; chünki bilimenki, bu zor boran méning sewebimdin silerge chüshti, — dédi.

□ **1:9 «ibraniy millitidin»** — yeni yehudiy millitidin.

¹³ Biraq bu ademler kүchep palaq urup qirghaqqa yétilishke tirishti; emma yételmedi, chünki déngiz qérishqandek téximu dolqunlap kétiwatatti. ¹⁴ Ular Perwerdigargha iltija qilip peryad kötürüp: — Ah Perwerdigar, Sendin ötünimiz, bu ademning jénini alghanlıqımızni bizdin körmigeysen! Birgunah bir ademning qénini töküshning gunahini üstimizge qoymighaysen! Chünki Sen Perwerdigar Özüngning xalighiningni qilding! — dep nida qildi. ¹⁵ Shuning bilen ular Yunusni kötürüp élip déngizgha tashliwetti; déngiz dolqunlinishtin shuan toxtdi. ¹⁶ Shuning bilen bu ademler Perwerdigardin qattiq qorqtı; ular Perwerdigargha atap qurbanlıq qilip qesem ichishti. ¹⁷ Biraq Perwerdigar Yunusni yutuwélishqa yungan bir béliqni ewetkenidi. Yunus bolsa bu béliqning qarnida üch kéche-kündüz turdi. □ ■

2

Chong béliqning qarnida turup dua qilish

¹ Yunus béliqning qarnida turup Perwerdigargha mundaq dua qildi: —
² «Men derd-elimimdin Perwerdigargha peryad kötürdum,
 U manga ijabet qildi.
 Men tehtisaraning tektidin peryad qildim,

□ **1:17** «*Yoghan bir béliq»* - «yunus béliqi» belkim bu ishtin qoyulghan namdur. Biraq «yunus béliqi» (insanlarga amraq bolghini bilen) ademni yutqudek chongluqta yoq. ■ **1:17** Mat. 12:40; 16:4; Luqa 11:30

Sen awazimgha qulaq salding. □ ■

³ Chünki Sen méni déngiz tektige, déngiz qarnigha tashliwetting,

Kelkün éqinliri méni arisesigha éliwaldi,

Séning barliq dolqunliring hem örkeshliring üstümdin ötüp ketti; ■

⁴ We men: «Men neziringdin tashliwétiglenmen; Biraq men yenila muqeddes ibadetxananggha qarap ümid bilen telmürimen» — dédim. □

⁵ Sular méni yutup ketküdeq derijide oriwaldi,

Déngiz tekti méni qapsiwaldi;

Déngiz chöpliri beshimgha chirmishiwaldi.

⁶ Men taghlarning teglirigiche chüshüp kettim; Yer-zémin tégidiki taqaqlar méni ebedil'ebedkiche qamap qoydi;

Halbuki, Sen jénimni hang ichidin chiqarding, i Perwerdigar Xudayim.

⁷ Jénim ichimde halidin ketkende Perwerdigarni ésimge keltürdum,

Duayim Sanga yétip,

Muqeddes ibadetxananggha kirip keldi.

⁸ Bimene erzimes butlarga choqun'ghanlar özige nésip bolghan méhribanlıqtin mehrum bolidu.

⁹ Biraq men bolsam teshekkür sadayim bilen Sanga qurbanlıq qilimen;

□ **2:2** «Tehtisara» — (ibraniy tilida «shéol») «yer astidiki saray» (yeni, «tekt sarayı»), ölgenlerning rohliri baridighan, qiyamet künini kütidighan jayni körsitidu. Yunus özini ölüp, tehtisaragha chüshkendek hés qılıdu. Yene bir mumkinchilik barkı, u béliq qarnida heqiqeten ölgen, andin Xuda uni (béliqning aghzidin chiqqanda) tirildürgen. ■ **2:2** Zeb. 120:1 ■ **2:3** Zeb. 42:7

□ **2:4** «Biraq men ... telmürimen» — bashka birxil terjimisi: «Men qandaqmu muqeddes ibadetxananggha ümid bilen telmürep qaraymen?».

Men ichken qesemlirimni Séning aldingda ada qil-imen.

Nijat-qutquzush Perwerdigardindur!»■

¹⁰ Perwerdigar béliqqa buyrudi, béliq Yunusni qu-ruqluqqa qey qildi.

3

Ninewe shehirge béríp Xudanıng xewirini yetküzüsh

¹ Perwerdigarning sözi ikkinchi qétim Yunusqa yétip mundaq déyildi: —

² «Ornungdin tur, Ninewe dégen ashu büyük sheherge béríp, Men sanga tapshurghan xewerni ulargha jakarla».

³ Yunus ornidin turup Perwerdigarning sözi boyiche Ninewe shehirige bardi. Ninewe bolsa nahayiti büyük bir sheher bolup, sheherning özila üch künlük yol idi.□

⁴ Yunus sheher ichige kirip bir kün mangdi, u: — Qiriq kündin kényin, Ninewe shehiri weyran qilinidu! — dep jakarlidi.

⁵ Ninewedikiler Xudanıng sözige ishendi. Ular roza tutulsun dep élan qılıp, mötiwerlerdin tar-tip eng kichikigiche ularning hemmisi böz kiyim

■ 2:9 Zeb. 3:8; 50:14,23; 116:17; Hosh. 14:3; Ibr. 13:15

□ 3:3 «Üch künlük yol» — belkim sheher we uning etrapidiki jaylardin ötüş üchün üch kün méngish kéreklikini körsitudu. Qedimki Nineve shehirining ahalisi ikki milyon etrapida idi. Bezi alimlar «üch künlük yol» dégenni sheherni aylinishqa üch kün kétidu dep qaraydu.

kiydi. □ ■ 6 Bu söz padishahqa yetkende, umu textidin turup, tonini tashlap böz kiyim kiyip küllükke kirip olturdi. □ 7 U yene emri arqılıq pütkül Ninewe shehirige munularni jakarldı: — «Padishah hem aqsöngeklerning yarlıqi boyiche, Ninewe shehiri diki héchqandaq adem, at-ulagh, kala, qoy padiliri héchnersige éghiz tegmisun; héchnersini yémisun, sumu ichmisun. 8 Herbir adem we haywan böz kiysun, herbiri Xudagha qattiq peryad kötürsün; herbiri yaman yoldin yansun, herbiri qolini zorawanlıqtın üzsun; 9 kim bilidu, buning bilen Xuda qattiq ghezipidin yénip bizni halak qilmasmikin?». ■

10 Shuning bilen Xuda ularning emellirini, yeni yaman yollardin yan'ghanlıqını körüp, ulargha qaratqan bala-qazani chüşhürüshtin yénip, shu baliyaqazani chüşhürmidi.

4

Perwerdigar Yunus peyghemberge bergen terbiye-sawaq

1 Emma bu ish Yunusni intayin narazi qilip, uni qattiq ghezeplendürdi. 2 U Perwerdigargha: — «Ah, Perwerdigar, öz yurtumdiki chaghda

□ 3:5 «böz kiyim kiyish» — qedimki zamanlarda ademning qattiq towa qilishini bildüretti. ■ 3:5 Mat. 12:41; Luqa 11:32

□ 3:6 «küllük» — qedimki zamanlarda towa qilish yaki qattiq qayghuni bildürüş üchün ademler kül döwisiide olтурдати. Qedimki sheherlerning sirtida adette chong bir «kül döwisi» bolatti, Ninewe shehiride mundaq küllükler köp bolushi mumkin idi. ■ 3:9 Yo.

2:14

Séning shundaq qilidighanliqingni démigenmidim? Shunga men eslidi Tarshishqa qachmaqchi bolghanmen; chünki men bilimenki, Sen méhir-shepgetlik, rehimdil, asan ghezeplenmeydihan, chongqur méhribanliqqa tolghan, kishilerning beshigha külpet chüshürüshtin yan'ghuchi Xudadursen.■ ³ Emdi Perwerdigar, jénimni menden élip ket, ölüm men üçün yashashtin ewzel» — dédi.

⁴ Perwerdigar uningdin: — Bundaq achchiqlan'ghining toghrimu? — dep soridi.

⁵ Andin keyin Yunus sheherdin chiqip, sheherning sherqiy teripige bérip olturdi. U shu yerde özige bir chelle yasap, sheherde zadi néme ishlar bolarkin dep uning sayiside olturdi.

⁶ Perwerdigar Xuda Yunusni öz parakendichilikidin qutquzush üçün, uning beshigha saye chühsun dep uninggha bir kichik derexni östürüp teyyarlidi. Yunus kichik derextin intayin xurser boldi. ⁷ Biraq ikkinchi küni tang atqanda Xuda bir qurtni teyyarlap ewetti. Qurt bu kichik derexni pilikige zerbe qilip uni qurutuwetti.

⁸ Kün qizarghanda, Xuda intayin issiq bir sherk shamilini teyyarlidi; kün teptini Yunusning beshigha chüshürdi, uni halidin ketküzdi. U özige ölüm tilep: — Ölüm men üçün yashashtin ewzel, — dédi.

⁹ Biraq Xuda uningdin: — Séning ashu kichik derex sewebidin shundaq achchiqlinishing toghrimu? — dep soridi.

U jawab bérip: — Hee, hetta ölgüdek achchiqim

kelgini toghridur, — dédi.□

10 Perwerdigar uninggha mundaq dédi: — «Sen héch ejringni singdürmigen hem özüng östürmigen bu kichik derexke ichingni aghritting; biraq u bir kéchidila özi ösüp, bir kéchidila qurup ketti; **11** Emdi Méning ong qoli bilen sol qolini perq ételmeydighan yüz yigirme ming adem olturaqlashqan, shundaqla nurghun mal-waranolrimu bolghan Ninewedek bundaq büyük sheherdikilerge ichimni aghritip rehim qilishimgha toghra kelmemdu?». □

□ **4:9** «Hetta ölgüdek **achchiqim kelgini toghridur**» — bashqa bixil chüşhenchisi: «Bu dunyadin ketkuche achchiqlishim toghridur». Héch bolmighanda bu ibare Yunusning achchiqining eng yuqiri pellige yetkenlikи, uning achchiqining buningdinmu artuq bolmaydighanlıqını körsitudu. □ **4:11** «Ong qoli bilen **sol qolini perq ételmeydighan yüz yigirme ming adem**» - kichik balınları körsetse kérek.

**Muqeddes Kalam (latin yéziq)
The Holy Bible in the Uyghur language, written in
Latin script**

Copyright © 2010 Mukeddes Kalam - Uyghur Bible Translation Committee

Language: Uyghur tili (Uyghur)

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution Share-Alike license 4.0.

You have permission to share and redistribute this Bible translation in any format and to make reasonable revisions and adaptations of this translation, provided that:

You include the above copyright and source information.

If you make any changes to the text, you must indicate that you did so in a way that makes it clear that the original licensor is not necessarily endorsing your changes.

If you redistribute this text, you must distribute your contributions under the same license as the original.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

Note that in addition to the rules above, revising and adapting God's Word involves a great responsibility to be true to God's Word. See Revelation 22:18-19.

2021-09-11

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 11 Nov 2022 from source files dated 12 Sep 2021

b6bd0959-14d2-5233-b340-6f210a8f13c5